პროექტის დასახელება: სტუდენტური კარიერული სერვისების განვითარება საქართველოში (CASEDE)
პროექტის ნომერი: 530566-TEMPUS-1-2012-1-LT-TEMPUS-SMGR (2012-3045/001-001)
პროექტი WP2: სტუდენტური კარიერული სერვისების განათლების საფუძვლები

სტუდენტური კარიერული მართვის კომპეტენციების ქართული ჩარჩო

I. ძირითადი დებულება

1. დოკუმენტის მიზანია წარმოადგინოს სტუდენტური კარიერული მართვის კომპეტენციების მატრიცა, რომელიც გააუმჯობესებს საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრეულთა დასაქმებასა და კარიერულ წინსვლას.
2. დოკუმენტი ეფუძნება შემდეგ ქართულ კანონებსა და სხვა ლეგალურ აქტებს:
   - 2.1. კანონი საქართველოს უმაღლესი განათლების შესახებ (დამტკიცებული საქართველოს მთავრობის მიერ, 21.12.2004);
   - 2.2. უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩო (დანართი #3, ბრძანება #120/ნ, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს დამტკიცების შესახებ, *10.12.2010*)
   - 2.3. განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული კანონი (დამტკიცებული საქართველოს მთავრობის მიერ, 21.07.2010)
   - 2.4. საქართველოს კანონი პროფესიული განათლების შესახებ (დამტკიცებული საქართველოს მთავრობის მიერ, 28.03.2007)
   - *2.5.* საქართველოს შრომის კანონი (დამტკიცებული საქართველოს მთავრობის მიერ, 17.12.2012)
   - *2.6.* უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებათა საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტები (დამტკიცებული საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ, 04.05.2011)
   - *2.7.* სსიპ ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ანგარიში 2010 წლისათვის
   - 2.8. ევროპის კომისია (2010). *ევროპა 2020. სწრაფი, მდგრადი და ინკლუზიური ზრდის სტრატეგია.* COM (2010) 2020 დასასრული, ბრიუსელი
   - *2.9.* ევროკომისია (2010) *განრიგი ახალი უნარებისა და დასაქმებისათვის: ევროპული წვლილი სრული სამსახურის მიმართულებით* COM(2010) 682 დასასრული;
   - 2.10. ევროპელთა კომუნიკაციის კონფერენცია. მინისტრთა პასუხისმგებლობა უმაღლესი განათლებისათვის, ლუვენი და Louvain-la-Neuve (2009). *ბოლონიის პროცესი 2020 - ევროპული უმაღლესი განათლების სფერო ახალ დეკადაში;*
   - 2.11. ევროკავშირის საბჭო (2010). - *საბჭოს 2010 წლის 19 ნოემბრის გადაწყვეტილება „ახალგაზრდული წინსვლის“ ინიციატივისთვის: ინტეგრირებული მიდგომა ახალგაზრდული სახის გამოწვევების საპასუხოდ.* ევროკავშირის ოფიციალური ჟურნალი, C 326;
   - 2.12. ევროკომისია. *ახალი უნარები, ახალი დასაქმება: იმოქმედე ახლა.* ექსპერთა ჯგუფის მოხსენება ახალი უნარებისა და ახალი დასაქმების შესახებ, მომზადებული ევროკომისიის მიერ, 2010.

3. დოკუმენტი მომზადდა შემდეგი ფაქტორებისა და საკითხებისა გათვალისწინებით:
   3.1. პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური ტენდეცია, რომელიც გავლენას ახდენს პიროვნების კარიერულ განვითარებასა და შეთავაზებულ კარიერულ სერვისებზე: გლობალური და საქართველოს ეკონომიკა, ტექნოლოგიების განვითარება, მუშაობის ახალი გზები, სამსახურისა და ოჯახის როლის ცვლილება და ასევე, დემოგრაფიული ცვლილებები.
   3.2. თანამედროვე შრომითი ბაზრის შესაბამისი სამუშაო ძალის უნარების გამომუშავებისთვის და მთელი სიცოცლის განმავლობაში სწავლის (LLL) წახალისების მიზნით საჭირო მოთხოვნებია:
      3.2.1. პიროვნება არის აქტიური მშენებელი საკუთარი კარიერის და თავად იღებს ცნობიერ და შესაბამის ინფორმაციაზე დაყრდნობილ გადაწყვეტილებებს.
      3.2.2. პიროვნება ფლობს საკუთარ კარიერას და უნდა გაიაზროს საკუთარი კარიერული მიმართულებების განსაზღვრის პასუხისმგებლობა.
      3.2.3. მოქნილობა, ოპტიმისტური პოზიცია კარიერული შესაძლებლობის კუთხით, მატებს გამბედაობას გაიღოს რისკი და მოქნილი იყოს შესაძლო მარცხების მიმართ, რომელიც არის უმთავრესი ხარისხი პიროვნების, რათა განვითარდეს
      3.2.4. კარიერული კმაყოფილება და წარმატება არის სუბიექტურად განსაზღვრული პიროვნების მიერ.
   3.3. ბოლონიის პროცესის სტრატეგიული ტენდენცია უმაღლესი განათლების სფეროს მოდერნიზაციისათვის:
      3.3.1. სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება, მიწოდება ინდივიდუალურად მორგებული საგანმანათლებლო მიმართულებისა, რომელიც უკეთ შეძლებს მოამზადოს სტუდენტი მისი მომავალი კარიერისათვის და უზრუნველყოფს მათ პერსონალურ განვითარებას.
      3.3.2. დასაქმების ხელშეწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს სტუდენტს უახლესი და მოწინავე ცოდნით, უნარებითა და კომპეტენციებით, რაც მათ სჭირდებათ პროფესიული ცხოვრების მანძილზე და შემატებთ მათ უნარს მაქსიმალურად გამოიყენონ საკუთარი შესაძლებლობები ცვალებად შრომით ბაზარზე.
      3.3.3. მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლა დასაქმების შენარჩუნებისათვის, რაც ხელს შეუწყობს კვალიფიკაციის მიღებასა და ამაღლებას, ცოდნისა და გაცნობიერების გაფართოვებას, ახალი უნარებისა და კომპეტენციების გამომუშავებას და პიროვნულ ზრდას.
      3.3.4. უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაცია და მარკეტინგული მიდგომა ზრდის დასაქმების მნიშვნელობას.

4. დოკუმენტში გამოყენებული ძირითადი კონცეპტები:

დამოკიდებულება - განწყობა ან ტენდეცია უპასუხო დადებითად ან უარყოფითად კონკრეტულ იდეას, საგანს, პიროვნებას ან სიტუაციას

კარიერა - მუშაობის შედეგი, სწავლის როლი და პიროვნების გამოცდილება მისი საქმიანობის პერიოდში

კარიერული განათლება - ცოდნის განვითარება, უნარებისა და დამოკიდებულებების შეძენა დაგეგმილი პროგრამის მიმართულებით განათლებისა და ტრენინგების გამოცდილების შეძენით, რომელიც ხელს უწყობს სტუდენტებს მართონ თავიანთი კარიერა სასურველი მიმართულებით

კარიერული ინფორმაცია - კარიერული რესურსები, რომლებიც გვეხმარება მოვიძიოთ ინფორმაცია პროფესიული, საგანმანათლებლო, სატრეინინგო და დასაქმების შესაძლებლობების შესახებ

კარიერული მართვა - სწავლისა და მუშაობის ფუნქციების, გამოცდილების პროცესის მართვა კარიერის მანძილზე

კარიერული მართვის კომპეტენციები - ცოდნა, უნარები, დამოკიდებულებები, რომლებიც სასიცოცხლოა სწავლისა და მუშაობის წარმატებით მართვისათვის.

კარიერული გეგმა - მოქმედების შედეგი, მიღწეული კარიერული მიზნებით, სასურველი განათლების მიღებითა და დამაკმაყოფილებელი სამსახურით.

კარიერული ხედვა - ნათელი სურათი სამომავალი კარიერისა, რომელიც გავლენას ახდენს პიროვნების მუშაობასა და სწავლაზე.

შრომისუნარიანობა - უნარი შეიძინო და შეინარჩუნო სამსახური ან საჭიროების შემთხვევაში იყო დამოუკიდებელი შრომით ბაზარზე მზაობისა და უნარიანობის მეშვეობით, მართო საკუთარი სამსახური ორგანიზაციების შიდა გარდამავალ პერიოში.

მეწარმეობა (ბიზნესის წამოწყება, თვითდასაქმება) - პიროვნების კრეატიული შესაძლებლობები, დამოუკიდებლად ან ორგანიზაციის შიგნით მოახდინოს შესაძლებლობების იდენტიფიცირება და დაიწყოს მისი განახორციელება, რათა მიაღწიოს დაფასებასა და ეკონომიკურ წარმატებას.

ცოდნა - ფაქტები, წარმოდგენები, განცხადებები, თეორიები საკუთარ თავზე და მსოფლიოზე რომელიც ჩვენს ირგვლივაა, ასევე მსოფლიოს ფენომენის შესახებ.

საქმიანობა - ჯგუფი მსგავსი სამსახურებისა სხვადასხვა ინდუსტრიებსა და ორგანიზაციებში.

უნარი - გამოცდილება მოცემულ საკითხზე, როგორც წესი შეძენელი სწავლისა და გამოცდილების საფუძველზე.

მუშაობა - ანაზღაურებადი ან არაანაზღაურებადი აქტივობების მთელი რიგი, მოსალოდნელი შედეგებით, რომელიც მიზნად ისახავს ამ აქტივობებში ჩართული ადამიანების კმაყოფილების უზრუნველყოფას.

II. ჩარჩოს მიზანი და მიზეზი

5. ჩარჩოს მიზანია განსაზღვროს სტუდენტის კარიერული მართვის ძირითადი კომპეტენციები, რომლებიც სასიცოცხლოა შრომისუნარიანობის შეძენისა და

შენარჩუნებისათვის და ასევე კარიერული კმაყოფილების მიღწევისათვის მუდმივად ცვალებად შრომის ბაზარზე

6. ჩარჩო დაფუძნებულია შემდეგ ფილოსოფიურ ვარაუდებზე:
   6.1. კარიერული მართვა მოიცავს როგორც კარიერისათვის რელევანტურ ცოდნას, ასევე შეძენილი კომპეტენციების ასახვასა და გამოვლენას.
   6.2. კარიერული მართვის პროცესი უნდა იყოს რაციონალური, შესრულებულ საკითხში გათვიცნობიერებული, პასუხისმგებლობის გრძნობით სავსე ადამიანის მიერ.
   6.3. კარიერული მართვის პროცესი მოიცავს ინტუიციურ, კრეატიულ და რაციონალ ქმედებებს, რომელსაც პიროვნება სარგებლის სახით ღებულობს წინასწარგანზრახული გეგმისა და არაპნოგროზირებადი აქტივობის პოზიტიური შედეგის გამოყენების საფუძველზე.
   6.4. კარიერა განვითარებულია კარიერული სცენარის საშუალებით, რომელიც პიროვნების მოთხოვნილებებს, შესაძლებლობებსა და გარემო რეალობას აკმაყოფილებს.
   6.5. აღნიშნული კარიერული სცენარი განხორციელებული პიროვნების მიერ, რომელიც ამავე დროს ინარჩუნებს მზაობას ცვლილებებისადმი, ახალი შესაძლებლობებისადმი და ხელახლა იხილავს და ავითარებს საკუთარ კარიერულ მიმართულებას.
   6.6. კარიერული მართვის კომპეტენციები შესაძლოა განვითარდეს და გაუმჯობესდეს სწავლისა და პრაქტიკის საშუალებით.
   6.7. ოპტიმიზმი, თვითეფექტურობა, გადაწყვეტილების ავტონომიურობა და გამძლეობა არის ძირითადი ფაქტორები, რომელიც დაკავშირებულია კარიერულ წარმატებასთან.

III. ჩარჩოს აგებულება

7. ჩარჩოს აგებულება მოიცავს 4 ურთიერთდაკავშირებულ დარგს, როგორც თვითცნობიერების ამაღლებას, კარიერული შესაძლებლობების კვლევას, კარიერის დაგეგმვას, ასევე კარიერულ რეალიზაციას (კომპეტენციების დეტალური აღწერა წარმოდგენილია დოკუმენტის V მუხლში)

დარგი	**კომპეტენციები**
თვითცნობიერების ამაღლება	- დარწმუნება, რომ პიროვნული ფაქტორები კარიერისათვის უმნიშვნელოვანესია - ცხოვრების მანძილზე კარიერაზე მომხდარი გავლენის შესწავლა
კარიერული შესაძლებლობების კვლევა	- თავმოყრა, გაცხრილვა და კარიერული ინფორმაციის გამოყენება - გლობალური, ლოკალური, პოლიტიკური, სოციალური, გარემო, ეკონომიკური და ტექნოლოგიური ტენდეციების კვლევა და პიროვნული დასკვნის წარმოჩენა - სამსახურისა და სწავლის შესაძლებლობების კვლევა და პიროვნული დასკვნის წარმოჩენა.

კარიერული დაგეგმვა	- ფართო და ადაპტირებული კარიერული ხედვის შექმნა - კარიერული გადაწყვეტილების მიღება - კარიერული პროექტის დაგეგმვა
კარიერის რეალიზაციას.	- სასწავლო პროცესის მართვა - სამსახურის ძიების პროცესის მართვა - პერსონალური რესურსების მართვა - სამუშაო ადგილით უზრუნველყოფა და შენარჩუნება - დაბალანსებული ცხოვრებისა და სამუშაო ფუნქციების შენარჩუნება - კარიერული ცვლილებების მართვა

8. თითოეულ კომპეტენციას ახასიათებს 3 სტრუქტურული ელემენტის აღწერა: ცოდნა, უნარები და დამოკიდებულებები.

9. დეტალური აღწერა, თუ როგორ არის შესაძლებელი თითოეული კომპეტენციის განვითარება გაიწერება და მოცემული იქნება *სტუდენტური კარიერული კომპეტენციების განვითარების პროგრამაში*

IV. ჩარჩოს გამოყენება

1. ჩარჩო წარმოადგენს, როგორც სახელმძღვანელოს ნიმუშს საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამშრომელთათვის, რომლებიც უზრუნველყოფენ კარიერული განვითარების სერვისების მიწოდებას. პროფესიონალებს შეეძლებათ მოამზადონ კარიერული განათლების პროგრამა და ჩარჩოს ბაზაზე შეიმუშაონ მექანიზმები საკუთარი უსდ-ების საჭიროებებიდან გამომდინარე.
2. კომპეტენციები ფორმულირებულია ძირითად ტერმინებად. გლობალური და ლოკალური პოლიტიკური, სოციალური, გარემო, ეკონომიკური და ტექნოლოგიული ტენდეციებიდან გამომდინარე მომხმარებლებმა თავად უნდა აირჩიონ გზა კომპეტენციათა მნიშვნელობის გამოყენების.
3. აღნიშნული კარიერული მართვის კომპეტენციები ან დასრულებული ჩარჩო შესაძლებელია ინტეგრირებულ იქნას ცალკეულ სასწავლო საგნებში.
4. საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჩარჩოს მიღებისათვის გასათვალისწინებულია შემდეგი ასპექტები: უნივერსიტეტის ხედვა და მისია, სტუდენტთა აკადემიური მოსწრება, კურიკულუმის მოცულობა, ჩაბარების დრო, სტუდენტთა მიწვევა, ხარისხის პროგრამასთან ინტეგრირება შესაბამისი დისციპლინის გათვალისწინებით. ასევე საგულისხმოა, რეგიონალური და ეროვნული შესაძლებლობათა სტრუქტურა, დასაქმების სხვა ფორმები, რომელიც დაკავშირებულია ხარისხის მინიჭების გარეშე სწავლასთან, პედაგოგიური მიდგომები, სასწავლო და სწავლების რესურსები, სტუდენტთა შემადგენლობა, შეფასების სახეები.

V. სტრუქტურის აღწერა

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
1. გათვითცნობიერება			
1.1. კარიერისათვის მნიშვნელოვანი პირადი ფაქტორების გაცნობიერება	ესმის საკუთარი ცოდნის მნიშვნელობა კარიერის მართვისათვის. იცის პირადი ფაქტორების მნიშვნელობა (თვისებები, ღირებულებები, ინტერესები, მისწრაფება, კომპეტენციები) და ესმის მათი კარიერასთან მიმართება. იცის საკუთარი ცოდნისა და თვითშეფასების მნიშვნელობა და ხერხები. აცნობიერებს განსხვავებას თვითშეფასებასა და სხვების მიერ შეფასებას შორის (გარე შეფასება). ესმის რეალური და პოზიტიური იმიჯი რამდენად მნიშვნელოვანია კარიერისათვის. ესმის საკუთარი ცოდნის ასახვის სარგებელი და აქვს ასახვის განვითარებისათვის აუცილებელი ცოდნა.	შეუძლია შეარჩიოს კარიერისათვის მნიშვნელოვანი პერსონალური თვისებების შემეცნების შესაბამისი საშუალებები და ინსტრუმენტები. შეუძლია შეაფასოს კარიერისათვის მნიშვნელოვანი პირადი თვისებები, როგორიცაა პიროვნული მახასიათებლები, ღირებულებები, ინტერესები, ნიჭი, კომპეტენციები და ა.შ. შეუძლია შეაფასოს საკუთარი ძლიერი და სუსტი მხარეები, ანუ რაც შესაძლოა გაუმჯობესდეს. შეუძლია საკუთარ დამოკიდებულებასა და ქცევაზე ექსპერიმენტის ჩატარება, მოახდინოს კარიერის შექმნისათვის აუცილებელი მიღებული გამოცდილების შეფასება. შეუძლია სხვათა თვითშეფასების	ცდილობს საკუთარი თავის უკეთ გაცნობას. ცდილობს განავითაროს აღქმის უნარი. მიიღწვის რისკის აღებისაკენ, ღიად შეისწავლის საკუთარ თავს და იღებს თვითშეფასებას სხვებისგან. ცდილობს შექმნას რეალური და პოზიტიური იმიჯი.

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
		გამოყენება.	
1.2. ცხოვრების მანძილზე კარიერული განვითარების გავლენის შესწავლა	იცის პიროვნების ფიზიკური, ფსიქოლოგიური და სოციალური განვითარების კავშირი კარიერულ წინსვლასთან მიმართებაში. იცის გარდამავალი ცხოვრებისეული პერიოდები (ოჯახის შექმნა თუ ბავშვის დაბადება, სამსახურის დაკარგვა და ა.შ.) და თუ რა გავლენა მოჰყვება სოციალური როლების შეცვლას. ესმის პერსონალური გარდამავალი პერიოდის გავლენა კარიერულ განვითარებაზე.	შეუძლია დაასახელოს პიროვნული განვითარებისათვის საჭირო ცვლილებები და გარდმავალი პერიოდები, რომელიც მნიშვნელოვანია კარიერისათვის. შეუძლია გამოიკვლიოს და განსაზღვროს ქცევა და გამოცდილება (აზრები, გრძნობები, შეგრძნებები, ცნობიერება) რომელიც დაკავშირებულია მნიშვნელოვან მოვლენებთან და აცნობიერებს მის მნიშვნელობას კარიერულ გეგმებთან. შეუძლია შეაფასოს კარიერული შესაძლებლობები პიროვნული ზრდის კონტექსტში	შეუძლია შეაფასოს კარიერული შესაძლებლობები პიროვნული ზრდის კონტექსტში ეძებს გამოავლინოს პერსონალური გარდამავალი პერიოდების გავლენა კარიერულ განვითარებაზე.
2. კარიერული შესაძლებლობების გამოკვლევა			
2.1. კარიერული ინფორმაციის შეგროვება, შეფასება და გამოყენება	ესმის კარიერული ინფორმაციის მნიშვნელობა კარიერის მართვაში . იცის კარიერული ინფორმაციის მოპოვების სხვადასხვა ფორმები, წყაროების და საშუალებები. აგრეთვე, კარიერული შესაძლებლობების გამოკვლევის სისტემატიზაციის სქემების მეშვეობით.	შეუძლია შეაფასოს კარიერული ინფორმაციის საჭიროება პირადი კარიერის მართვაში. შეუძლია შეარჩიოს და გამოიყენოს კარიერული ინფორმაციის მოპოვების სხვადასხვა წყაროები, ფორმები და საშუალებები.	ცდილობს გამოიყენოს პირადი კარიერის მართვაში უახლესი და მაღალი ხარისხის კარიერული ინფორმაცია. ცდილობს

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	იცის კარიერული ინფორმაციის გამოყენების შესაძლებლობები და შეზღუდვები. იცის კარიერული ინფორმაციის ხარისხის შეფასების მნიშვნელობა და კრიტერიუმები. ესმის თუ როგორ უნდა გამოიყენოს კარიერული ინფორმაცი პირადი კარიერის მართვაში. ესმის კარიერული შესაძლებლობების გაუმჯობესების გზები.	შეუძლია შეაფასოს კარიერული ინფორმაციის მოპოვების წყაროებისა და საშუალებების დადებითი და უარყოფითი მხარეები. შეუძლია შექმნას და გამოიყენოს კარიერული შესაძლებლობების შესასწავლად სოციალური ქსელი. შეუძლია შეაფასოს კარიერული ინფორმაცის ხარისხი. შეუძლია გამოიყენოს კარიერული ინფორმაცია პირადი კარიერის მართვაში.	მუდმივად შეაფასოს და გააუმჯობესოს საკუთარი კარიერიული შესაძლებლობები.
2.2. გლობალური, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნოლოგიური ტენდენციებისა და პირადი მახასიათებლების შესწავლა.	ესმის შრომით ბაზარზე საზოგადოების მოთხოვნების გავლენა პროფესიის ცვლილებებზე. იცის თანამედროვე მსოფლიოს ძირითადი გლობალური ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების ტენდენციები და ესმის მათი გავლენა მიმდინარე და სამომავლო კარიერულ შესაძლებლობებზე. იცის გლობალურ ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების ტენდენციების შესასწავლი საშუალებები და ინსტრუმენტები.	შეუძლია საზოგადოების საჭიროებებისა და მათი ცვლილებების ანალიზი, ასევე ამგვარი ცვლილებების გავლენის შევაფასება პირად კარიერაში. შეუძლია შეაფასოს კარიერული ოფციები ეკონომიკური, ტექნოლოგიური და სოციალური ცვლილებების პროგნოზის კონტექსტში. შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების ტენდენციების ზემოქმედება პირად კარიერიაზე, როგორც აწმყოში, ასევე სამომავლო	გამოხატავს მზაობას გლობალური ცვლილებების მიმართ. ცდილობს მართოს საკუთარი კარიერა პირადი საჭიროებებისა და საზოგადოებაში არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით,

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
		პერსპექტივით.	ცდილობს მართოს პირადი კარიერა ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების ტენდენციების გათვალისწინებით.
2.3. დასაქმების შესაძლებლობებისა და პირადი მახასიათებლების შესწავლა. .	იცის შრომითი ბაზრისა და დამსაქმებლის მოლოდინის ძირითადი ტენდენციები. იცის დასაქმების სხვადასხვა ფორმები. იცის ბიზნესის დაწყების მოთხოვნები და ესმის მისი დადებითი და უარყოფითი მხარეები. იცის შრომის ბაზრის მოთხოვნები დასაქმებულთა მიმართ (კომპეტენცია, ნიჭი, გამოცდილება და ა.შ.). კარგად იცნობს ეკონომიკის დარგობრივ კონცეფციებს, კარიერულ ტენდენციებს, ორგანიზაციებს, სამუშაო ადგილებს, პროფესიებს, თანამდებობეს, ისევე, როგორც მათ სტრუქტურას, აგრეთვე სხვადასხვა საშუალებებსა და ინსტრუმენტებს მათ შესასწავლად. ესმის პროფესიების, დასაქმებისა და	შეუძლია მოიპოვოს, განმარტოს, შეაფასოს და გამოიყენოს პირადი კარიერული მიზნებისათვის შეგროვილი ინფორმაცია ეკონომიკურ დარგებზე, კარიერიულ ტენდენციებზე, ორგანიზაციებზე, სამუშაო ადგილებზე, პროფესიებსა და თანამდებობებზე. შეუძლია განსაზღვროს სხვადასხვა ეკონომიკური დარგების კომპეტენციებსა და პიროვნული თვისებებზე დამსაქმებელთა მოთხოვნები. კარიერული ტენდენციები, პროფესიები, ორგანიზაციები, სამუშაო ადგილები და თანამდებობები. შეუძლია შეაფასოს კერძო ბიზნესის დადებითი და უარყოფითი მხარეები პირადი ინტერესებისა და ღირებულებების მიმართ.	დაინტერესებულია დასაქმების შესაძლებლობებით. აჩვენებს ღია დამოკიდებულებას ყველა ფორმის დასაქმებასთან მიმართებაში. აქვს დადებითი დამოკიდებულება ბიზნესის დაწყებასთან მიმართებაში. ცდილობს, განავითაროს კომპეტენციები შრომითი ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად.

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	სწავლების შესახებ ინფორმაციის ურთიერთკავშირი.	შეუძლია გამოიყენოს შრომის ბაზარზე არსებული ინფორმაცია პირადი კარიერის მართვის მიზნით.	ცდილობს შეაფასოს დამსაქმებელთა მოთხოვნების ცვლილებები.
2.4. სასწავლო შესაძლებლობების შესწავლა	ესმის გრძელვადიანი განათლების კონცეფცია და მისი მნიშვნელობა კარიერასთან მიმართებაში. კარგად იცნობს სასწავლო შესაძლებლობების შესწავლის საშუალებებსა და ინსტრუმენტებს. იცის სასწავლო პროცესის ხელშეწყობისათვის საჭირო სხვადასხვა დაფინანსების წყაროები. ესმის ფორმალური და არაფორმალური განათლების სისტემის ფუნქცია. აგრეთვე უფლებები და მოვალეობები დაინტერესებულ მხარეებს / მონაწილეების მიმართ. ესმის ურთიერთკავშირი შეძენილ (განვითარებულ) კომპეტენციებსა და დასაქმების შესაძლებლობებს შორის. ესმის უცხო ენების ფლობის უპირატესობა. ესმის ინტერნაციონალიზაციისა და მობილურობის მნიშვნელობა. იცის მოხალისედ მუშაობის ან სამუშაოს	შეუძლია შეაფასოსშეძენილი კომპეტენციების სარგებელი პერსონალური კარიერისათვის. შეუძლია მოიპოვოს, შეფასოს და გამოყენოს პირადი მიზნებისათვის კარიერის შესახებ ინფორმაციის ფორმალური და არაფორმალური სასწავლო შესაძლებლობები. შეუძლია განსაზღვროს შესაბამისი სასწავლო შესაძლებლობები და განავითაროს სასწავლო სტრატეგია მისი კარიერული მიზნების შესაბამისად. შეუძლია იპოვოს შესაფერისი სწავლის დაფინანსების წყაროები. შეუძლია გააკეთოს არჩევანი კონკრეტული უცხო ენის (ენების) შესასწავლად რომელიც (რომლებიც) მნიშვნელოვანია პროფესიული განვითარებისათვის.	ფიქრობს სწავლების შესაძლებლობის სარგებელზე. ეძებს კარიერისათვის აუცილებელი კომპეტენციების მუდმივ განვითარებას. მისაღებია საერთაშორისო მობილობისა და სამუშაო სწავლებაზე დაფუძნებული ცოდნის ღირებულება.

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	შესწავლის პროცესის მნიშვნელობა.		
3. კარიერის დაგეგმვა			
3.1. ფართო და ადაპტირებული კარიერული ხედვის შექმნა.	იცის კარიერული ხედვის კონცეფცია და მისი მნიშვნელობა კარიერულ წარმატებაში. იცის კარიერული ხედვის ჩამოყალიბების პრინციპები. ესმის დამოკიდებულება პირადი კარიერული წარმატების ფაქტორების, კარიერული შესაძლებლობის, კარიერული მიზნებისა და ზოგადი კარიერული ხედვის შორის. ესმის კავშირია კარიერულ ხედვასა და ზოგად ცხოვრებისეულ ხედვას შორის. იცის გარემოებათა ცვლილებების გავლენა კარიერული ხადვის განვითარების პროცესში.	შეუძლია განსაზღვროს საკუთარი კარიერული ხედვა. შეუძლია კარიერული ხედვა და პირადი ფაქტორები დაუკავშიროს გარემოებათა ცვლილებას, ცხოვრებისეულ ხედვასა და პრინციპებს. შეუძლია გააკეთოს შიდა და გარე ფაქტორების ანალიზი, მოახდინოს მათი ინტეგრაცია შემდგომი კარიერული ხედვის განვითარებაში. შეუძლია კარიერული ხედვა დაუკავშიროს კარიერის მართას (კარიერულ გადაწყვეტილებებს, მიზნებს, გეგმებს და სხვა) შეუძლია მიიღოს დროული და ინფორმირებული გადაწყვეტილება.	ეძებს მართოს პირადი კარიერა კარიერული ხედვის მეშვეობით. ეძებს კარიერული ხედვის შექმნის პროცესში ყველა აუცილებელი პირადი და გარემოებრივი ფაქტორების ინტეგრირებას. ამჟღავნებს გახსნილობას სხვადასხვა კარიერული შესაძლებლობების მიმართ.
3.2. კარიერული გადაწყვეტილებების მიღება	იცის კარიერული გადაწყვეტილებების მიღების კონცეფცია, პროცესი და კრიტერიუმები. იცის პერსონალური და გარე ფაქტორების გავლენა კარიერული გადაწყვეტილების	შეუძლია აირჩიოს შესაფერისი კარიერული გადაწყვეტილების მოდელი კონკრეტულ სიტუაციებში. შეუძლია განსაზღვროს გადაწყვეტილების მიღების	ეძებს რომ მიიღოს დროული და ინფორმირებული კარიერული გადაწყვეტილებები.

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	ხარისხზე. იცის ცრურწმენებისა და სტერეოტიპების გავლენა კარიერულ გადაწყვეტილებებზე. იცის იმ სირთულეების შესახებ რომელიც დაკავშირებულია კარიერული გადაწყვეტილების მიღებასთან. ესმის პრობლემის აღმოფხვრის ტექნიკები. იცის კარიერული გადაწყვეტილებების ხარისხის გაუმჯობესების გზები. ესმის რისკის აღებისა და რისკის აუღებლობის შორის განსხვავება კარიერული გადაწყვეტილებების მიღებისას.	კრიტერიუმები და მოარგოს იგი გადაწყვეტილების მიღების პროცესს. შეუძლია შეაფასოს შიდა და გარე ფაქტორების გავლენა გადაწყვეტილების მიღების ხარისხზე. შეუძლია კარიერული გადაწყვეტილების მოსალოდნელი შედეგების წინასწარი განსაზღვრა. შეუძლია იდენტიფიცირება მოახდინოს და დამოუკიდებლად გადალახოს ის სირთულეები, რომელიც დაკავშირებულია კარიერული გადაწყვეტილების მიღებასთან ან მოიძიოს დახმარება, რომელიც მასთან შეგუებაში შეუწყობს ხელს. შეუძლია მართოს კარიერული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი და მიიღოს დროული და ინფორმირებული გადაწყვეტილებები.	ეძებს განავითაროს კარიერული გადაწყვეტილებების მიღების უნარები. ეძებს იდენტიფიცირება მოახდინოს და შეაფასოს პირადი და გარე ფაქტორები, რომელიც გავლენას ახდენენ კარიერული გადაწყვეტილებების მიღებაზე.
3.3. კარიერული პროექტის დაგეგმვა	იცნობს კარიერული დაეგმვის სტრუქტურას, განვითარების საფეხურებსა და შინაარსს. ესმის კვლევის ეფექტურობა სამოქმედო გეგმაზე. იცის კარიერული მიზნების განმსაზღვრელი კრიტერიუმები	შეუძლია დაუკავშიროს კარიერული გეგმა პერსონალურ კარიერულ ხედვასთან. შეუძლია განსაზღვროს გრძელვადიანი და მოკლევადიანი კარიერული მიზნები.	ეძებს იმუშაოს კრეატიულად ხელმისაწვდომი რესურსების გამოყენებით. შეაფასოს გზები თუ როგორ შეიძლება

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	ესმის თუ როგორ უნდა იქნას დაკავშირებული კარიერული გეგმა პირად კარიერულ ხედვასთან. ესმის შიდა და გარე ფაქტორების ცვლილებების გავლენა კარიერული პროექტის დაგეგმვაზე. ესმის კვლევის გავლენა გეგმის შესრულებაში. ესმის კარიერული პროექტის დაგეგმვისას, თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული კარიერული რესურსები.	შეუძლია განავითაროს კარიერული მიზნების მისაღწევი სამოქმედო გეგმა. შეუძლია მოარგოს კარიერული მიზნები და გეგმები, შიდა და გარე ფაქტორების ცვლილებების გათვალისწინებით.	კარიერული გეგმა დაეხმაროს კარიერული ხედვის განხორციელებაში. ეძებს ინტეგრირება გაუწიოს კარიერული პროექტის დაგეგმვაში შიდა და გარე ცვლილებების ფაქტორებს ეძებს აიღოს პ პასუხისმგებლობა და პროქტიულად მართოს საკუთარი კარიერა.
4.1. სასწავლო პროცესის მართვა	კარგად იცნობს ისეთ ეფექტურ ელემენტებს როგორიცაა: სწავლების პროცესი, სასწავლო საჭიროებების განმსაზღვრელი გზები, გაუმჯობესების გზები როგორც კომპეტენციის ისე საკუთარი სწავლებისათვის. ესმის სასწავლო მიზნების ჩამოყალიბების პრინციპები. იცის ძირითადი სასწავლო ბარიერების გადალახვის სტრატეგია.	შეუძლია შეაფასოს პირადი სასწავლო საჭიროებები, როგორც გრძელვადიანი ისე მოკლევადიანი ასევე ის მიზნები რომელიც ეხება კარიერულ წინსვლას. შეუძლია შეადგინოს სასწავლო გეგმა და დამოუკიდებლად მოახდინოს სასწავლო პროცესის ორგანიზება. შეუძლია შეაფასოს კავშირში სასწავლო მასალასა და სასწავლო მიზნებს შორის. შეუძლია შეარჩიოს შესაბამისი სწავლის ფორმები,მეთოდები და	ეძებს მიზანმიმართულ და მუდმივი სწავლების წყაროს საკუთარი თავის განვითარებისთვის. ეძებს შეაფასოს თუ რამდენად წარმატებული იყო მის მიერ ათვისებული

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	იცის საკუთარი სწავლების ეფექტურობის შეფასების გზები, მნიშვნელობა და ინსტრუმენტები. ესმის ცოდნის გავლენა კარიერულ წარმატებაზე. ესმის სწავლების შემდგომი საფეხურიდან მიღებული ცოდნის გავლენა.	ინსტრუმენტები. შეუძლია შეაფასოს საკუთარი სწავლების სტილი და გამოიყენოს სხვადასხვა სტილის შესაბამისი სასწავლო მიზნები. შეუძლია განსაზღვროს სასწავლო ბარიერები და შეიმუშაოს მათი გადალახვის სტრატეგია. შეუძლია ჩაატაროს სასწავლო პროცესში. დაგროვილ კომპეტენციათა თვითშეფასება.	კომპეტენციები ცვალებად გარემოსთან მიმართებაში და კარიერული მიზნების განხორციელებაში. ეძებს აიღოს პასუხისმგებლობა სასწავლო მიზნებსა და შედეგებზე.
4.2. სამუშაოს ძიების პროცესის მართვა	იცის თუ როგორ უნდა განვითარდეს სამუშაოს ძიების სტრატეგია და როგორ დაგეგმოს საკუთარ სამუშაოს ძიების პროცესი. იცის, როგორ მოამზადოს სამუშაოს ძიებისათვის საჭირო დოკუმენტები (CV, სამოტივაციო წერილი, რეკომენდაციები და სხვ.) იცის გასაუბრების პროცესში საკუთარი თავის ეფექტურად წარმოჩენის საშუალებები. ესმის მარცხის მნიშვნელობა სამუშაოს მოძიების პროცესში.	შეუძლია განავითაროს სამუშაოს ძიების სტრატეგია საკუთარი კარიერული მიზნებიდან გამომდინარე. შეუძლია კონტაქტების დახმარების საშუალებით უზრუნველყოს სამუშაოს მოძიება. შეუძლია შეაფასოს სამუშაო შეთავაზება, რომელიც მისაღებია საკუთარი კარიერული მოთხოვნებისათვის. შეუძლია მოამზადოს სამუშაოს ძიებისათვის საჭირო დოკუმენტაცია. შეუძლია იყოს კარგად მომზადებული გასაუბრებისათვის.	ცდილობს შეარჩიოს საკუთარი კარიერული მოთხოვნების შესაფერისი სამუშაო შეთავაზება. ცდილობს გამოიყენოს სამუშაოს ძიების სხვადასხვა სტრატეგიები და საშუალებები. ცდილობს შეაფასოს და გააუმჯობესოს სამუშაოს ძიების უნარები.

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
			მიიჩნევს რომ სამუშაოს ძიება არის მიზანმიმართული საქმიანობა, რომელიც მოითხოვს ძალისხმევასა და დროს. სურს ისწავლოს იმ წარუმატებელ შედეგებზე, რომელიც თან სდევს სამუშაოს ძიებას.
4.3პირადი რესურსების მართვა	ესმის კავშირი პიროვნების რესურსსა და კარიერულ გადაწყვეტილებებს და შესაძლებლობებს შორის. იცის პირადი ფინანსების მართვის ინსტრუმენტები და საშუალებები. იცის და ესმის დაზოგვისა და საინვესტიციო მეთოდები. ესმის სამუშაო ადგილის წარმატებულად ადაპტაციისათვის საჭირო ისეთი კომპეტენციები როგორიცაა: საქმიანობა და დროის დაგეგმვა, ეფექტური პრეზენტაცია საკუთარი თავის, მნიშვნელოვანი ურთიერთობები და ა.შ.	შეუძლია განსაზღვროს პერსონალური ფინანსური მიზნების ინტეგრირება კარიერულ მიზნებთან. შეუძლია შეადგინოს შემოსავლისა და გასავლის ბიუჯეტი და გამოიყენოს იგი, როგორც ეფექტური პირადი ფინანსების მართვის ინსტრუმენტი. შეუძლია შეარჩიოს მისთვის მისაღები დანაზოგისა და ინვესტირების მეთოდები შეუძლია შეაფასოს დამოუკიდებლად ან ექსპერტთა დახმარებით, მისი საინვესტიციო შესაძლებლობები და მეთოდები შეუძლია საქმიანობის, დროის და სხვა	შეუძლია პირადი ფინანსური მიზნების დაგეგმვა. აქვს დადებითი დამოკიდებულება დანაზოგსა და საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ. ინახავს შემოსავლისა და გასავლის ბიუჯეტს. ცდილობს მიიღოს რაციონალური გადაწყვეტილებები ფინანსურ

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
		რესურსების დაგეგმვა,რომელიც მისცემს მას საშუალებას განახორციელოს დასახული მიზნები.	ხარჯებზე.
4.4. სამუშაო ადგილის უზრუნველყოფა / შენარჩუნებია	იცის, როგორ ადაპტირდეს ახალ სამუშაო ადგილზე. ესმის თანამშრომლებთან ურთიერთობის პრინციპები და ასევე ის თუ როგორ შეიძლება მათი დახმარება. ესმის საკუთარ ქმედებებზე პასუხისმგებლობის აღების მნიშვნელობა. ესმის რომ სამუშაო მოითხოვს მოქნილობასა და ადაპტაციას (მაგ: გადაადგილება, ახალი უნარების ათვისება) იცის ანაზღაურებისა და თანამდებობრივი ცვლილების შესახებ მოლაპარაკების სტრატეგია. ესმის სექტორისათვის დამახასიათებელი ეთიკური სტანდარტები.	შეუძლია განსაზღვროს პროფესიული განვითარების მიზნები გამოსაცდელი ვადის პერიოდში და მის შემდგომ. შეუძლია სამუშაო ადგილზე ეფექტურად წარმოადგინოს იდეები და საკუთარი თავი. შეუძლია მოიძიოს და შეინარჩუნოს სამუშაო კონტაქტები. შეუძლია სამსახურში არსებულ კონფლიქტებთან გამკლავება. შეუძლია მართოს გრძნობები და იმოქმედოს მტკიცედ სამუშაო ადგილიზე. შეუძლია სამუშაო ადგილზე განსაზღვროს და შექმნას კარიერული შესაძლებლობები.	იჩენს პასუხისმგებლობას სამუშაო ადგილის უზრუნველსაყოფად. ეძებს უკუკავშირის საკუთარ სწავლასა და შესრულებულ სამუშაოს შორის. ცდილობს, განავითაროს ურთიერთობები სამუშაო ადგილზე. პასუხობს გამოწვევებს და ადგენს მაღალ სტანდარტებს მიზნების მისაღწევად.
4.5. ცხოვრებასა და სამუშაო ვალდებულებას შორის ბალანსის შენარჩუნება	იცის სხვადასხვა ცხოვრებისეული ასპექტები (კარიერა, დასვენება, ოჯახი და სხვა) და მისი პიროვნული სოციალური როლი და პასუხისმგებლობა. ესმის ცხოვრებისეული წესისა და სამუშაო ცხოვრების ბალანსის კონცეფცია.	შეუძლია განსაზღვროს ცხოვრებისა და სოციალური როლის მნიშვნელობა. შეუძლია ცხოვრებისეული პრიორიტეტების იდენტიფიცირება შეუძლია აღიაროს კარიერის მნიშვნელობა მის ცხოვრებაში.	ცდილობს ცხოვრებისეული პრიორიტეტების დადგენას და აღიარებს კარიერის მნიშვნელობას ცხოვრებასა და

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	ესმის სამუშაო და არასამუშაო დაძაბულობის მართვის საჭიროება. იცის საკუთარი ცხოვრებისა და სოციალური როლების შენარჩუნების სტრატეგია და ინსტრუმენტები.	შეუძლია დაგეგმვა და ორგანიზება მისი საქმიანობისა, დროისა და რესურსებისა, რათა შეინარჩუნოს ბალანსი ცხოვრებასა და სოციალური როლებს შორის.	სოციალურ როლებში. ცდილობს მიაღწიოს ჰარმონიას ცხოვრებისა და სოციალურ როლებს შორის. ცდილობს მოქნილად დააბალანსოს სოციალური როლები
4.6. კარიერული ცვლილებების მართვა	იცის კარიერული ცვლილებების შესახებ და ესმის, რომ ცვლილებები განუყოფელი ნაწილია კარიერისა. იცის კარიერული ცვლილების საჭირო ფაქტორები და სიტუაციები. იცის და ესმის კარიერული ცვლის ციკლის საკითხი იცის კარიერული ცვლილებების შეგუების სტრატეგიები. იცის სტრატეგია კარიერაში ცვლილებების დაძლევის შესახებ. იცის კარიერული ცვლის რისკ ფაქტორები და	შეუძლია საჭიროების შემთხვევაში ფაქტორების და სიტუაციების იდენტიფიცირება შეუძლია მართოს კარიერული ცვლილება მიზნების მისაღწევად . შეუძლია შეცვალოს კარიერული ხედვა და შექმნას ახალი კარიერული მიღწევევბი. შეუძლია შეაფასოს მისი პირადი მოტივაცია კარიერულ ცვლილებებთან მიმართებაში. შეუძლია იდენტიფიცირება ახალი კომპეტენციებისა რომელთაც სჭირდებათ განვითარება.	ინარჩუნებს გახსნილობას კარიერული ცვლილებების მიმართ. ცდილობს იყოს მგრძნობიარე კარიერული ცვლილებების განხორციელების საჭიროებაში. ცდილობს კარიერული ცვლილებების დროს ჩაერთოს მართვის

კომპეტენცია	ცოდნა	უნარები	დამოკიდებულება
	იცის თუ როგორ შეამციროს და აღმოფხვრას იგი. იცის, იმ რესურსების შესახებ რომელსაც შეუძლია კარიერაში ცვლილებების შეტანა.	შეაფასოს სხვადასხვა სამუშაოსათვის საჭირო კომპეტენციები და დაადგინოს იმ კომპეტენციების ნაკლბობა, რომელიც ახალი საქმიანობის დასაწყებად საჭიროებს. შეუძლია გააკეთოს გეგმა კარიერული ცვლილების შესახებ. შეუძლია შეაფასოს თანმხლები რისკი და დაძლიოს იგი. შეუძლია გამოიყენოს დახმარება კარიერული ცვლილებებისათვის და ეფექტურად მართოს ამ ცვლილებებთან დაკავშირებული სტრესი.	პროცესში. ამჟღავნებს სიმტკიცესა და შეუპოვრობას ცვლილებების დაძლევის პროცესში.